

ἀμώμητον σέβας τῶν ἁγίων εἰκόνων εἰς τόσον, ὅτι ἄνιξαν δημοσίως ἐργαστήρια, ὡσάν τούς χειροτέχνας εἰς τὰς ἀγοράς. Καί προσθέτοντες ἄτοπον εἰς ἄτοπον ἢ μᾶλλον παράνομον σύρουν εἰς τὰς πλατείας τὰς κακογραμμένας εἰκόνας ὅπου καί εἰς τὰ ἐργαστήρια διά νά εἶναι κακογραμμένας δέν πωλοῦνται, διά νά γελάσουν καί ἔτζι τούς ἰδιώτας Χριστιανούς αἰσχροκερδαίνοντες τήν πούλησιν Ἰουδαϊκῶς, οὐ μόνον τοῦ Χριστοῦ ἀλλά καί τῆς Θεοτόκου καί αὐτῶν τῶν ἁγίων. Ἐσυγχίσθη λοιπόν ἡ συνειδήσίς μας εἰς τοῦτο τό ἀπαίσιον ἔργον ἐνθυμούμενοι οὐ μόνον τὰς Συνοδικάς εἰς τέτοιαν ὑπόθεσιν ἀποφάσεις, τὰ αἵματα τόσων καί τόσων Ὁμολογητῶν ὅπου διά τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐχύθησαν, ἀλλά καί τό βάρος τῆς ποιμαντικῆς ταύτης ἐκκλησιαστικῆς ἀξίας. Καί διά τοῦτο παρακινημένοι ἀπό τὰ ρηθέντα διορίζομεν διά τοῦ παρόντος καί θεσπίζομεν. Πρῶτον. Ὅτι αἱ ἱεραὶ εἰκόνες νά γίνωνται ἐπιτηδεῖως ἀπό ἐμπείρους ζωγράφους κατὰ τόν θεῖον Γερμανόν θεωρημέναι εἰς τήν παρουσίαν μας ἀπό τόν ἐπιτηδειότερον εἰκονογράφον τῆς πόλεως καί τότε νά τιμῶνται ἄν εἶναι ἀρμόδια. Δεύτερον. Μέ κάθε τρόπον νά κλεισθοῦν τὰ ἐργαστήρια τῶν κακογράφων καί νά γίνωνται αἱ ζωγραφίαι ἢ εἰς νάρθηκας ἐκκλησιῶν ἢ εἰς κλεισμένα ὀσπήτια καθὼς ἦτον παλαιόθεν, διά νά μήν ἐμπαίζονται αἱ ἅγαι εἰκόνες. Τρίτον. Νά μήν ἡμπορῇ τινάς πλέον οὔτε νά πέμπῃ οὔτε νά πωλῇ εἰς τὰς πλατείας ἁγίας εἰκόνας ἐθνικῶς ὡς οἱ Ἕλληνες τούς θεούς. Εἰς ποινήν τῶν παρηκόων ἀγιογράφων ἀφορισμοῦ ἀλύτου παρὰ Θεοῦ καί ἔστωσαν ἔξω τῆς ἐκκλησίας ὡς οἱ αἵρετικοί καί εἰστανάμην. Φυλασσόμενοι νά τούς παιδεύσωμεν ὡς παρηκόους καί μέ τό μέσον τῆς Χριστιανικωτάτης αὐθεντίας.

Σπυρίδων ὁ Κερκύρας Μέγας Πρωτοπαπᾶς ...»

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ. ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΠΙΝΗ ΙΣΟΒΙΑΣ ΑΓΑΜΙΑΣ ΣΕ ΤΥΝΑΤΚΑ ΡΟΚΟ ΤΗΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΤΩΣΕΕ ΤΗΣ ΠΡΟΣ 16 ΠΕΡΙΤΧΟΜΕΝΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΟΣ ΠΟΥ ΔΙΕΤΑΣΣΕ ΤΗ ΣΥΝΟΙΚΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΖΥΓΟ ΤΗΣ

1734, 20 Φεβρουαρίου

«... Ὁ Παναυδεσιμώτατος καί Μέγιστος Ἀσθεντής ἡμῶν Πρωτοπαπᾶς Ἰδὼν ὅτι μῶλον ὅπου ἀφορίσθη δημοσίως ἡ ὀπισθεν Ἀντωνέλα, θυγατέρα τοῦ ποτέ Θεοδωρῆ Σκιαδόπουλου καί γυναῖκα τοῦ Νικολέτου Μιλιαρέση, δέν ὑπήκουσε νά ὑπάγῃ εἰς τήν συνοίκησιν τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός της μόνον ἔμεινε στέραία καί ἀμετάτρεπτη εἰς τήν κακὴν της γνώμην διορίζει καί διορίζοντας ἀποφασίζει ὅτι ἡ αὐτὴ Ἀντωνέλα ἀφορισμένη νά μείνῃ ἄγαμος ἕως τελευτέα ἀναπνοῆς ἡμπορῶντας ὁ αὐτός Νικολέτος Μιλιαρέσης νά ἀπεράσῃ εἰς ἕτερον νόμιμον γάμον κατὰ τούς ἱερούς Νόμους καί τὰ ἐξῆς.

Ὁ Μέγας Πρωτοπαπᾶς Κερκύρας ...».

110

1560. Χρεωστικό ομόλογο. Βενετία.

Γ. Μάρκος, «Τρία ιδιόγραφα γράμματα τοῦ νοταρίου Θηβῶν (16^{ος} αἰ.) Μανουήλ Μαλαξοῦ», *ΕΚΕΙΕΔ* 22 (1975) [1977], σ. 28-29.

111

1560-1567. Κώδικας Αντωνίου Σπυρή, νοταρίου και πρωτοπαπά Κερκύρας.

Ἑλένη Ἀγγελομάτη-Τσουγκαράκη, Γ. Μαυρομάτης (ἐπιστ. ἐπιμ.), Θ. Πυλαρινός (φιολ. ἐπιμ.), Ἰσιδώρα Βέρρα, Ἀναστασία Δαβιδοπούλου, Πανωραία Καλομπράτσου, Κ. Καραλής, Ἑλλάδα Κοντουδάκη, Μαρία Κωνσταντινίδη, Αἰκατερίνη Κώτση, Μαγδαληνή Μανωλοπούλου, Δ. Μητσολάκης, Σοφία-Αἰκατερίνη Πανταζή, Κ. Πεσλής, Καλλιόπη Πιλίλη, Σ. Πουλή, Φωτεινή Πραβίτα (ἐκδ.), *Ἀντώνιος Σπυρῆς, νοτάριος καὶ πρωτοπαπᾶς Κερκύρων. Πρωτόκολλο (1560-1567)*, Κέρκυρα 2007, σ. 3-267, αρ. 1-375.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΙΚΩΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΘΑΝΟΥΣΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ ΣΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ ΤΗΣ.

1560, 29 Ιουνίου

«ἡμεῖς, ἡμέρα καθ' τοῦ Ἰουν(ίου) μηνός. Ἐσώθεν νόθος τῆς Ἀγίας Τριάδος(ος) τῆς Πα-
ραλλείου, κυρ Δημητρ(ιος) | ὁ Προκόπης, παρὼν σωματικῶς, συνεφώνη<σε> μετὰ τῆς
παρούσης κυράτσα Μαργέτας, συμβίας ποτὲ Γεωργίου Λαδοῦμα, ὅτι διὰ τὴν προίκαν
τῆς ποτὲ ἀδελφῆς αὐτῆς, συ|μβίας τοῦ ἄνωθεν κυρ Δημητρ(ίου), ἐπειδὴν ἀπότυχε τῆς
παρούς(ης) ζωῆς, τὴν σήμερον θελημα|τικῶς τῶς συμβίας συνεφώνησαν οὕτως διὰ νὰ λείπουν
κρίσεις καὶ ἔξωδες ἐκ τῆς μέλλουσας αὐτῶν ἔσωσης δ' παρὼν κυρ Δημητρ(ιος) τῆς αὐτῆς
κυράτσα Μαργέτας σεντόνια τέσσα|ρα, ὑψίπλευμα ἐν ἑνὶ τηλαρόπουλῳ φτερίτει δύο,
ἐμπροσθωκούρτινο ἐν, | ὥς καθὼς εὐρίσκεται. Καὶ ἐμμένει εὐχαριστημένη ἡ ἄνωθεν κυ-
ράτσα Μαργέτα | ἐκ τὸν αὐτὸν κυρ Δημητρ(ιον) διὰ τὴν προίκαν τῆς ποτὲ ἀδελφῆς αὐτῆς
ἀπὸ καθέν |πράγμα, κινητὰ καὶ ἀκίνητα καὶ κρύβεται πληρωμένη καὶ εὐχαριστημένη.
Καὶ νὰ | μὴν ἤθελεν ἡμπορῇ ἡ αὐτὴ κυράτσα Μαργέτα νὰ ἀναγυρεύσῃ τὸν ἄνωθεν κυρ
Δημητρ(ιον) | διὰ τὴν ἄνωθεν προίκαν τῆς ποτὲ ἀδελφῆς αὐτῆς ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν
ἅπαντα, | μήτε ἄλλος τινὰς δι' αὐτῆς. Καὶ ἂν ἤθελεν ἀναγυρεύσει τινὰς ποτὲ τῷ καιρῷ
τὸν ἄνωθεν | κυρ Δημητρ(ιον) διὰ τὴν ἄνωθεν προίκαν, ὑπόσχεται ἡ αὐτὴ κυράτσα
Μαργέτα καὶ τὰ παντοῖα ἀδ|τῆς ἀγαθὰ νὰ τὸν διαφεντίζουν ἀπὸ πᾶσαν ἐνάντιον καὶ νὰ
πληρῶν(η) καὶ εἰς τὸ χῶμα | τῆς Αὔθεντίας οὐργίας δέκα καὶ ὑπέρπυρα διακόσ(ια) εἰς
τὴν φάνμπροικα. Τὸ ὁσπήτ(ιον) ὅπερ εἶχεν εἰς προίκαν ὁ αὐτὸς κυρ Δημητρ(ιος) νὰ
τὸ ἔχει |εἰς ἐξουσίαν ἡ ἄνωθεν κυράτσα Μαργέτα νὰ τὸ νικιάζῃ χρόνους ἕξ, νὰ ἐπαίρει
τὸ νίκ(ι), | καὶ ἀποτύχοντας μετὰ θανάτου τοῦ αὐτοῦ κυρ Δημητρ(ίου) νὰ διαμένει εἰς
τὸ παιδίον τῆς αὐτῆς κυράτσα | Μαργέτας, ὀνόματι Σταματέλον. Καὶ ἂν πολλάκις καὶ
ἤθελεν ἀποτύχῃ τὸ παιδίον μετὰ θανά|του τοῦ αὐτοῦ κυρ Δημητρ(ίου), νὰ διαμένει τὸ
ἄνωθεν ὁσπήτ(ιον) εἰς τὴν αὐτὴν κυράτσα Μαργέτα καὶ εἰς τὴν | κληρονομίαν αὐτῆς.
Καὶ οὕτως συνεφώνησαν.

Ὑπὸ μαρτυρίας, κυρ Νικολ(άου) Μητὰ καὶ κυρ Ἰακώβου Στάθη».

ΜΙΣΘΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ «ΩΣ ΕΘΟΣ ΕΣΤΙ ΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΝΙΔΩΝ»

1560, 16 Σεπτεμβρίου

«... Ἐσωθεν ὀσπητίου τοῦ αἰδεσιμωτάτου πρωτοπαπᾶ Κερκύρων κυρίου Ἀντωνίου τοῦ Σπειρι, ἐν τῷ ἐξοπόλῳ τῶν Κορυφῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Γαστράδων, κυράτσα Θυμία ἀπὸ τοὺς Παξίους, συμβία τοῦ ποτὲ κυρ Ἰωάννου Πε..., παρούσα σωματικῶς, συνεφώνησε μετὰ του παρόντος μισερ Τιμοθέου Σπειρι, ἀρωματαριου, καὶ ἐπέδωσε πρὸς αὐτὸν τὴν παρούσαν παιδίσκην, θυγάτηρ αὐτῆς, ονοματι Παν..., ἣτις ὑπάρχει ἕως ἐτῶν ια', να ὀφείλῃ δουλεύσει αὐτὸν εἰς πᾶσαν χρειώδει δούλευσιν, ὡς ἔθος ἐστὶ τῶν θεραπενίδων, ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἕως χρόνους ιβ', ἥγουν δώδεκα ἐρχομένους, πιστῶς, ἀληθῶς, τιμίως, ἄνευ τινος κλεψίας καὶ ἀτυχίας. Ὁ δὲ εἰρημένος μισερ Τιμόθεος να ὀφείλῃ τρέφει, ἐνδύει καὶ ποδένει αὐτήν, ὡς σο... καὶ τελειωθέντων τῶν ῥηθέντων χρόνων ιβ' τελείων, να οφείλῃ νὰ τὴν ὑπανδρευσῇ εἰς καλὸν ἄνθρωπον καὶ προικῇ αὐτήν κατὰ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Τὸ δὲ μερίδιον τῶν κτημάτων αὐτῆς, ὅσα ἂν ἔχει πατρικὰ εἰς τοὺς Παξίους, να το εχει ἡ παῖς καὶ εἰ μὴ τελειωθέντας τελείους τοὺς ῥηθέντας χρόνους ιβ', ἡ φύγει ἄνευ τινος αἰτίας, ἡ εὔρεθῇ εἰς κλεψίαν, ἡ τίς ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς ζητίσει καὶ ἐκβαλλεῖν αὐτήν ἀπὸ τὸν εἰρημένον μισερ Τιμόθεον, να ἐνι ἐλεύθερος ὁ ῥηθεὶς μισερ Τιμοθεος ἀπὸ τὸ ῥηθέν βάρος καὶ να του πληρωνῇ μᾶλλον καὶ τὴν του καιροῦ ζωητροφίαν καὶ πᾶσαν ἔξοδον αὐτοῦ, ἄνευ τινος κρίσεως, εἰς δεσμὸν τῶν ἀγαθῶν τῆς προρρηθείσης κυρατσα Θυμίας. Καὶ οὕτως συνεφώνησαν ...».

καὶ ἀκεῖλος

1567, 8 Ἰανουαρίου

«... ἀφ' ἧς, ἡμέρα 4 τοῦ Ἰανουαρίου. Ἐσωθεν οἰκίας τοῦ παρόντος κυρ Νικολάου) τοῦ Σταματοῦ|πουλου, ὁ ῥηθεὶς κυρ Νικολ(αος), ἐπισκόμενος ἀσθενῆς εἰς τὴν ἄνωθεν οἰκίαν αὐτοῦ, |σῶον μὲν ἔχων τὸν νοῦν καὶ τὰς ἐπύρας αὐτοῦ αἰσθεῖσεις, φοβούμενος |δὲ μήπως τὸ τοῦ θανάτου ἄδηλον τέλος ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν καὶ τὰ ἐ|αυτοῦ ἀγαθὰ ἀδιόρθωτα μείνωσιν, ὡς καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοῦτο ἐ|συνέβη· καὶ πρῶτον εἶπε, ἀφίω τὴν ψυχὴν μου εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ |τοῖς πᾶσιν χριστιανοῖς τὴν ὀφειλωμένην συγχώρησιν, οἷς δέο|μαι καὶ ἐγὼ παρ' αὐτοῖς λαβεῖν. Ὁ ἄνωθεν κυρ Νικολ(αος) εἶχεν ποιήσει |μίαν διαθήκην εἰς τὰ ἄτη ἐμου τοῦ νοταρίου Ἀντωνίου τοῦ Σπειρι καὶ πρωτο|παπᾶ Κερκύρων ὡς ἐν ἐκείνῃ. Τὴν σήμερον ποιεὶ καὶ τὸ παρὸν κονδὴ|κελον καὶ διορθῶν οὕτως· θέλω καὶ ὀρίζω ὅτι τὸ ἀμπελίον μου, |ἐπειδὴ ἦτον χέρσω καὶ ἄγριο χρόνους ἦκοσι καὶ εἶχεν ρογγίσῃ αὐτὸ |ὁ ἄνωθεν κυρ Νικολ(αος) καὶ ἔκαψέ τω καὶ ἔδωσε αὐτὸ τοῦ κυρ Κουμῆ Γεράκη |καὶ ἐκαλλιέργησεν αὐτὸ ἕως τὴν σήμερον, δια τοῦτο ὁ ἄνωθεν κυρ Νικόλαος |εἶπεν θέλω καὶ ὀρίζω ὅτι τὸ ἡμυσον ἐκ τὸ ἄνωθεν ἀμπελ(ιον) τὸ ἀφίω | τοῦ ἄνωθεν κυρ Κουμῆ διὰ τὴν ψυχὴν μου καὶ τὸ ἕτερον ἡμυσον να |μου δώσ(η) ὀκτὼ δουκάτα κουρέντη καὶ να ἔνε ὅλο ἐδικό του. Καὶ να μὴν |ἤθελεν ἡμπορῇ να διασίση τινὰς αὐτὸν οὔτε ἐδικὸς οὔτε ξένος μό|νο να ἔνε καθολικὸς εἰκοκῆρης να ἔχει παντοίαν ἐξουσίαν εἰς τὸ αὐτὸ |ἀμπελ(ιον). Ἡ δὲ {παροῦσα} διαθήκη ὅπου ἔχω καμωμένη ἡ πρῶ|τη να ἔνε κομένη καὶ εἰλιωμένη, μόνον τὸ παρὸν κονδὴκελον να ἔχει |τὸ ἰσχυρὸν καὶ βέβαιον κατὰ παν εἶδος κονδικέλου καὶ τὰ ἐξῆς. |Καὶ ὅστις ἤθελεν ἐναντιθῇ τὴν παροῦσαν γραφὴν, ἦτε κονδίκηλο, να ἔχει |σολδία πέντε, να ἔχει τὸ ἰσχυρὸν καὶ βέβαιον καὶ ὅστις ἤθελεν ἐναντιθῇ να ἔ|χει πέντε σολδία καὶ οὐχὶ ἄλλον τί. Κομένω καὶ ἡλλιωμένω, διὰ τί ἦτον τὸ | μέρος παρών».

